

Ὁ Ἰησοῦς στὸν Ἰορδάνη (Schmemmann Alexander Protopresbyter (1921-1983))

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ἅγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#) / [Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#)

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Μάρκος περιγράφει ὡς ἑξῆς τὴ βάπτισι τοῦ Χριστοῦ:

Ἐγένετο Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς

ἄφεςιν ἁμαρτιῶν. καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμίται, καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ’ αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν· ἦν δὲ ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον· καὶ ἐκήρυσσε λέγων· ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. Ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην· καὶ εὐθέως ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος εἶδε σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὸ Πνεῦμα ὡς περιστερὰν καταβαῖνον ἐπ’ αὐτόν· καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν· σὺ εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ ἠύδόκησα. (Μάρκ. 1, 4-11).

Όπως μπορούμε να διαπιστώσουμε, ο Ίωάννης όχι μόνο καλοῦσε τούς ανθρώπους να μετανοήσουν, ἀλλὰ ισχυριζόταν ἐπίσης πὼς ἡ διδασκαλία του ἀποτελοῦσε προετοιμασία τοῦ δρόμου γιὰ κάποιον ἄλλο δυνατότερό του, γι' Αὐτὸν ποὺ δὲ θὰ βάπτιζε μόνο μὲ νερὸ ἀλλὰ μὲ τὸ ἅγιο Πνεῦμα. Ὄταν αὐτὸς ὁ «ἰσχυρότερός μου», ὅπως τὸν ἀποκαλεῖ ὁ Ίωάννης, ἦρθε στὸν Ἰορδάνη γιὰ νὰ βαπτιστεῖ κι αὐτὸς ἀπὸ τὸν Ίωάννη, ἡ στιγμὴ συνοδεύτηκε ἀπὸ μυστηριώδη γεγονότα ποὺ ἐπιβεβαίωσαν τὴν ἀλήθεια τῆς προφητείας τοῦ Ίωάννη, καὶ ἦταν σὰν νὰ ἔλεγε «μάλιστα, αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος, τὸν ἐρχομὸ τοῦ ὁποίου σὰς προανήγγειλα». Αὐτὴ ἡ σύντομη εὐαγγελικὴ ἱστορία συγκεντρώνει πολλὰ θέματα καὶ νήματα καὶ τὰ ὑφαίνει ὅλα

μαζί σ' ένα αδιάσπαστο όλο.

Πρώτο θέμα είναι ο Ιωάννης και το κήρυγμα μετανοίας και βαπτίσματος. Ο Ιωάννης ανήκει σ' αυτή την τάξη των πνευματικών ανθρώπων που η κλήση τους είναι να αποκαλύψουν σε μία συγκεκριμένη κοινωνία και σε μία συγκεκριμένη ιστορική στιγμή την αδικία, τα ψέματα και το κακό που δηλητηριάζει αυτή την κοινωνία. Αποστολή έχει να προκαλέσει μία πνευματική και ήθικη κρίση που να εξαναγκάσει τους ανθρώπους να εξετάσουν το κακό, να τρομοκρατηθούν, και έτσι να έπιθυμήσουν την απελευθέρωση. Το βάπτισμα είναι ακριβώς το σημείο της απελευθέρωσης, μία θεμελιακή μεταβολή της ζωής, καθώς ο άνθρωπος καταδύεται στο νερό, που είναι σύμβολο της ζωής και ταυτόχρονα πηγή της ζωής, και σύμβολο καθαρισμού και αναγεννητικής δύναμης. Μπορούμε συνεπώς να συμπεράνουμε από την ευαγγελική διήγηση πως η εμφάνιση του Χριστού και η αρχή του κηρύγματός Του συνέπεσαν με την πνευματική και ήθικη κρίση της κοινωνίας, μία κρίση που υποδαύλιζε τη μετάνοια και τη δίψα για ανανέωση.

Στενή σχέση μ' αυτήν την ήθικη κρίση είχε και το αίσθημα προσδοκίας που υπήρχε για κάποιο εξαιρετικό γεγονός, καθώς και ο έρχομος κάποιου που θα εκπλήρωνε και θα ολοκλήρωνε το έργο του Ιωάννη, μεταμορφώνοντας το βάπτισμά του σε μυστικό βάπτισμα του Αγίου Πνεύματος.

Η προσδοκία λοιπόν είναι το δεύτερο νήμα που διατρέχει την ευαγγελική ιστορία και γνωρίζουμε από τους άλλους ευαγγελιστές πως κέντρο της ήταν ο έρχομος του Χριστού, δηλ. του Σωτήρα που είχε «έπαγγείλει» ο Θεός και είχαν προείπει οι προφήτες της Παλαιάς Διαθήκης. Ο απόστολος Λουκάς π.χ. μιλάει άμεσα γι' αυτό: «Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ Χριστός...» (Λουκ. 3, 15). Ἔτσι ὁ έρχομος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στὸν Ἰωάννη, στὸν Ἰορδάνη, ἦταν ἡ εμφάνιση τοῦ «έπηγγελμένου» καὶ «προοραθέντος», ἡ ολοκλήρωση καὶ εκπλήρωση ὅλων τῶν προφητειῶν που ἀφοροῦσαν τὸν Σωτήρα. Ὁ ευαγγελιστὴς Ματθαῖος ἐπιβεβαιώνει αὐτὴ τὴν εκπλήρωση: «ὁ δὲ Ἰωάννης διεκώλυεν αὐτὸν λέγων· ἐγὼ χρεῖαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρὸς με; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν· ἄφες ἄρτι· οὕτω γὰρ πρέπον ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην...» (Ματθ. 3, 14-15).

Το τρίτο νήμα είναι η βάπτισμα του Χριστού, η κατάδυσή Του στα νερά του Ιορδάνη από τον Ιωάννη. Αν όμως αυτός είναι ο Σωτήρας, γιατί χρειάζεται να βαπτισθεῖ; Δεν είναι το βάπτισμα σύμβολο μετανοίας και εξαγνισμού; Όταν όμως ο Ιωάννης εκφράζει αυτές τις αμφιβολίες, ο Ιησοῦς ἀπαντᾷ με τὴ σταθερὴ ἀπαίτηση νὰ βαπτισθεῖ, καὶ ὁ Ἰωάννης συναινεί. Γιὰ αἰῶνες τώρα ἡ Ἐκκλησία θεολογεῖ πάνω σ' αὐτὴ τὴν κάθοδο, στὴν αὐτοκένωση Αὐτοῦ που ἀναγνωρίζει ὡς Σωτήρα καὶ Θεό,

θεολογεῖ πάνω στο νόημα τῆς συγκατάβασής Του γιὰ τὸν κόσμον, τὸ ἀνθρώπινο γένος καὶ γιὰ τὸν καθένα ἀπὸ μᾶς.

Τὸ τέταρτο καὶ τελευταῖο νῆμα ἀρχίζει ἀκριβῶς μετὰ τὴ βάπτισιν, μὲ τὴ σκοτεινὴ, μεταφορικὴ περιγραφὴ ἑνὸς περιστεριοῦ ποὺ μυστηριωδῶς ἐμφανίζεται πάνω στὸ Χριστὸ καθὼς Αὐτὸς ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ νερό, τὴ φωνὴ ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, καὶ τὰ λόγια: «καὶ ἰδοὺ ἀνεώχθησαν αὐτῷ οἱ οὐρανοὶ» (Ματθ. 3, 16).

Βλέπουμε πὼς ὄχι ἓνα, ἀλλὰ τέσσερα τουλάχιστον θέματα, τέσσερις διαστάσεις τοῦ εὐαγγελικοῦ γεγονότος ἐνώνονται σ' αὐτὴ τὴ χαρμόσυνη ἑορτὴ τῆς βάπτισιν τοῦ Κυρίου.

Πηγὴ: agiazoni.gr